

Fylkesmannen i Vestfold

Norsk Gjenvinning AS avd. Holmestrand

Hvittingfossveien 182

3089 HOLMESTRAND

Vår saksbehandler / telefon:
Kristina Mørk Jacobsen
33 37 11 97

Deres referanse:

Vår referanse:
2013/775
Arkivnr: 472

Vår dato:
21.10.2013

Rapport etter tilsyn ved Norsk Gjenvinning AS avdeling Holmestrand, sorteringsanlegg for næringsavfall, den 27.9.2013

Resultater

Denne rapporten omhandler funn som er konstatert etter kontroll av Norsk Gjenvinning AS avdeling Holmestrand den 27.9.2013, men gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Fylkesmannen avdekket **3** avvik under tilsynet:

- **Avvik 1 Mottakskontrollen av farlig avfall er mangelfull**
- **Avvik 2 Farlig avfall blir ikke levert videre til aktør med tillatelse til å håndtere farlig avfall**
- **Avvik 3 Virksomhetens internkontroll har mangler**

Fylkesmannen ser alvorlig på avvik nr. 2.

Avvikene er nærmere beskrevet fra side 5 og utover i rapporten.

Oppfølging etter kontrollen

Virksomheten plikter snarest å rette opp avvikene som er beskrevet i denne rapporten. For at Fylkesmannen skal kunne avslutte saken, må virksomheten sende en skriftlig bekreftelse på at avvikene er rettet opp, og redegjøre for de gjennomførte tiltakene. Frist for skriftlig tilbakemelding er 1.1.2014.

Med hilsen

Miljø- og samfunnssikkerhetsavdelingen

Trine Bull-Hansen
fagkoordinator

Kristina Mørk Jacobsen
overingeniør

Fylkesmannen i Vestfold
Telefon: 33 37 10 00
Telefaks: 33 37 11 35
E-post: fmvepostmottak@fylkesmannen.no
www.fylkesmannen.no/vestfold

Postadresse:
Postboks 2076
3103 Tønsberg
Orgnr. 974762501

Besøksadresse:
Statens Park - Hus 1
Anton Jenssens gate 4

Kopi til:

Holmestrand kommune
Norsk Gjenvinning AS

Pål Sperre

Postboks 312
Postboks 567
Skøyen

3081 Holmestrand
0214 OSLO

1 Vedlegg - Faktaark om farlig avfall fra bygg og anlegg

1. Informasjon om virksomheten

Organisasjonsnr. (underenhet): 937 270 062	Eies av: Norsk Gjenvinning AS
Besøksadresse: Hvittingfossveien 182, Holmestrand	Telefon:
Kommune/kommunenr.: Holmestrand/0702	Bransjenr. (NACE-kode): 38.110 Innsamling av ikke-farlig avfall 38.320 Sortering og bearbeiding av avfall for materialgjenvinning
Anleggsaktivitet: Avfall – mottak, mellomagring og sortering	Anleggsnummer: 0702.0017.01

2. Tilstede under inspeksjonen

Fra virksomheten: Trond Holtan, formann	Fra Fylkesmannen: Kristina Mørk Jacobsen Berit Løkken
--	---

3. Bakgrunn for inspeksjonen

Det gjennomføres i uke 38 og 39 i 2013 en nasjonal tilsynsaksjon av anlegg som mottar og mellomlagrer farlig avfall. Aksjonen er en oppfølging av tidligere tilsynsaksjoner i 2004, 2006 og 2010. Tilsynet er gjennomført ved både gjenvinningsstasjonen for husholdninger og sorteringsanlegget for næringsavfall

Følgende hovedtema ble kontrollert:

- Mottakskontroll avfall
- Håndtering – herunder lagring av farlig avfall
- Viderelevering av farlig avfall
- Avviksbehandling
- Risikovurdering

Rapportens status: Denne rapporten har status som foreløpig. Dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil i rapporten innen 2 uker etter at rapporten er mottatt, er rapporten å anse som endelig.

4. Definisjoner

Avvik:

Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning:

Et forhold som miljøvernmyndighetene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

5. Dokumentunderlag

- Lov av 13. mars 1981 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Forskrift av 1. juni 2004 om begrensnig av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift av 1. juni 2004 om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift av 6. desember 1996 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

- Tillatelse av 24.07.2009 endret 29.2.2012 gitt Retura Wilhelmsen & Sønner AS i medhold av forurensningsloven § 11

Informasjon om regelverket finner du på www.miljodir.no og www.regelhjelp.no.

6. Varsel om tvangsmulkt

Dersom Fylkesmannen ikke har mottatt en tilbakemelding med bekreftelse på at avvik er rettet innen 1.1.2014, vil vi vurdere å fatte vedtak om tvangsmulkt. Hjemmel for vedtaket vil være forurensningsloven § 73. Tvangsmulkten vil starte etter en nærmere fastsatt frist og vil være kr. 10 000,-.

Dere har anledning til å kommentere dette varslet. Eventuelle kommentarer sendes til Fylkesmannen innen to uker etter at denne rapporten er mottatt.

7. Gebyr for virksomhet med tillatelse

Virksomheten skal betale gebyr for kontrollen, jf. forurensningsforskriften § 39-6.

Ved kontroll i virksomheter med tillatelse skal det betales gebyr etter faste satser basert på virksomhetens risikoklasse. Risikoklassen er fastsatt til klasse 2 i tillatelsen av 24.7.2009/ endret 29.2.2012. Dette innebærer at virksomheten skal betale kr 15 200,- i gebyr for den gjennomførte kontrollen. Siden gebyrstørrelsen følger av vedtatt risikoklasse er gebyrstørrelsen ikke et vedtak som kan påklages.

Faktura oversendes fra Miljødirektoratet.

8. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten jf. offentlighetsloven. Kopi av endelig rapport sendes også til kommunen og Vestfold Avfall og Ressurs AS (Vesar).

9. Om virksomheten

Norsk Gjenvinning AS (NG) driver sorteringsanlegg for næringsavfall i Holmestrand og et anlegg for behandling av kloakkslam. Næringsavfallet tas imot, deretter sorteres ut papp, plast, trevirke og restavfall. Papp leveres til NG avdeling Rygg hvor det presses til baller før viderelevering. Det tas imot husholdningsplast fra Renovasjonsselskapet i Drammensregionen (RfD) og husholdningsplast fra Vesar som blir presset i baller sammen med plast fra næringsavfallet og sendt videre til Stena recycling AS. Takpapp blir eksportert til Danmark. Restavfallet presses til baller i Holmestrand og leveres til NG avdeling Larvik eller eksportert til Danmark. I Larvik blir restavfallet blandet med kvernet farlig avfall fra bygningsavfall etter en bestemt oppskrift og levert videre til NORCEM for forbrenning. I 2012 har anlegget blitt oppgradert med en not/netting som fanger opp flyveavfall. Dette forhindrer at avfall spres med vinden utenfor anlegget. Slam fra renseanlegg blir hygienisert med varme og kalk i et RDP-anlegg. Deretter blir slammet oppbevart i tanker utendørs til analyseresultater foreligger. Er analysene gode nok blir slammet hentet for spredning på landbruksarealer, ellers blir slammet deponert.

Tidligere tillatelser for mottak av asbest og komposteringsanlegg for slam er avsluttet. NG har også tillatelse til kverning av impregnert trevirke. Denne aktiviteten er flyttet til NG avdeling Larvik.

Sigevann og overflatevann fra sorteringsanlegget blir ført til kum og ledet til kommunalt avløpsnett. Det er installert vannmåler som måler kontinuerlig og det tas vannprøver 4 ganger i året.

10. Avvik

Følgende avvik ble konstatert under Fylkesmannen sin inspeksjon:

Avvik 1: Mottakskontrollen av farlig avfall er mangelfull

Avvik fra:

- *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) kapittel 11*
- *Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5*
- *Tillatelse gitt i medhold av avfallsforskriften § 11-6, jf. forurensningsloven § 11 og § 29.*

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under.

- a) Virksomheten håndterer farlig avfall uten nødvendig tillatelse fra Fylkesmannen. (*Avfallsforskriften § 11-6*)
- b) Virksomheten mottar farlig avfall som ikke er dekket av eksisterende tillatelse. (*Avfallsforskriften § 11-6 sammenholdt med tillatelsen*)
- c) Virksomheten har ikke etablert mottakskontroll ved mottak av farlig avfall. (*Internkontrollforskriften § 5*)
- d) Virksomhetens kontroll med utfylling av deklarasjonsskjema er mangelfull. (*Avfallsforskriften § 11-13*)
- e) Mottakskontrollen er ikke tilstrekkelig til å hindre at mottatt farlig avfall blandes med andre typer farlig avfall eller ordinært avfall. (*Internkontrollforskriften § 5 sammenholdt med avfallsforskriften § 11-5*)
- f) Virksomheten blander farlig avfall med ordinært avfall. (*Avfallsforskriften § 11-5*)
- g) Virksomheten har ingen journal for mottatt farlig avfall. (*Tillatelses vilkår*)
- h) Virksomhetens journal for mottatt farlig avfall er mangelfull utfylt. (*Tillatelses vilkår eller avfallsforskriften § 11-7 bokstav e, jf. vedlegg 2 punkt 9*)

Kommentarer:

Farlig avfall blir ikke sortert ut (f)

Isolasjonsplater av EPS- og XPS-isopor, cellegummi og bygningsrester med polyuretanskum blir ikke sortert som egen fraksjon, men lagres sammen med restavfall. Også andre ikke rene fraksjoner, som for eksempel treverk med gipsrester eller gips med flisrester, blir sortert som restavfall. Gips skal sorteres ut, og gamle fliser kan ha fugemasserester på seg. Fugemasse fra tidsrommet 1960-1978 skal sorteres som farlig avfall og deklarereres.

Sorteringsanlegget tar imot stein, jord, betongrester, keramikk, fliser og porselen uten å kontrollere hvor avfallet stammer fra. Avfallet blir vurdert og avhendet som restavfall eller som fyllmasse. Fliser med fugerester og betongavfall med rester av murpuss, fugemasse eller maling kan inneholde PCB. Betong som ikke er analysert kan ikke gå til gjenbruk. For å kunne levere betongrester til inert deponi må massene inneholde mindre enn 1 mg/kg PCB og også andre mottakskriterier må være oppfylt. Sorteringsanlegget må påse at betong eller annet avfall som kan

inneholde farlige stoffer ikke går til gjenbruk/inert deponi uten god dokumentasjon på massenes renhet.

Isolasjonsplater, cellegummi og PUR-isolasjon blir ikke deklarerert. Når det gjelder håndtering av betongrester se punkt 12 *Informasjon til virksomheten*.

Manglende journal (g)

NG skriver ikke journal over mengder med farlig avfall som daglig mottas. Det foreligger heller ingen oversikt over total mengde lagret farlig avfall. Dette medfører bl.a. at virksomheten ikke har tilstrekkelig oversikt over farlig avfall / fraksjoner av farlig avfall ved f.eks. brann ved anlegget. Det er kun gjennom utfylte deklarasjonsskjema for farlig avfall pakket for viderelevering og veiing av disse fraksjoner bedriften holder oversikt over hvor mye farlig avfall som er på lager til en hver tid. Det er derfor ukjent om lagret mengde avfall ved anlegget er i tråd med tillatelsen.

Avvik 2: Farlig avfall blir ikke levert videre til aktør med tillatelse til å håndtere farlig avfall.

Avvik fra:

- *Tillatelse gitt i medhold av avfallsforskriften § 11-6, jf. forurensningsloven § 11 og § 29.*
- *Avfallsforskriften kapittel. 11*
- *Avfallsforskriften kapittel. 13*
- *Forurensningsloven § 7*

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under.

a) <navn på bedrift> leverer farlig avfall til aktør uten tillatelse. (*forurensningsloven § 7 sammenholdt med avfallsforskriften § 11-8 og vilkår i tillatelse*)

b) Norsk Gjenvinning AS avdeling Holmestrand eksporterer farlig avfall uten skriftlig samtykkeerklæring (*Avfallsforskriften kap.13, jf. forordning (EF) nr. 1013/2006 artikkel 3*)

c) Norsk Gjenvinning AS behandler farlig avfall fra bygningsmaterialer i form av komprimering/pressing uten å ha tillatelse til dette. (*Avfallsforskriften § 11-6 sammenholdt med tillatelsen*)

d) <navn på bedrift> kan ikke gjøre rede for hvor det er blitt av <tonn> farlig avfall i 2009. (*Internkontrollforskriften § 5 2.ledd pkt. 7*)

Kommentarer:

Manglende eksporttillatelse (b)

Takpapp blir eksportert til utlandet. Formann kunne ikke fortelle om sorteringsanlegget skilte mellom tjeretakpapp og takpapp uten tjære. Ved tilsyn kunne eksporttillatelse ikke vises frem, kopi skulle ettersendes. Fylkesmannen har ikke mottatt eksporttillatelsen.

Virksomheten behandler farlig avfall uten tillatelse (c)

NG behandler farlig avfall ved sorteringsanlegget i Holmestrand. EPS- og XPS-isolasjonsplater, polyuretanskumelementer og cellegummi blir ikke sortert ut og dette blir komprimert og presset som restavfall i baller for videretransport. Begrunnelsen for at NG avdeling Holmestrand ikke sorterer ut farlig avfallsfraksjoner i bygningsmaterialer er at det leveres til NG avdeling Larvik. Det angis at restavfall og farlig avfall fra bygningsmaterialer uansett kvernes og blandes i Larvik.

Det er NG avdeling Larvik som har tillatelse til håndtering av farlig avfall sammen med annet avfall, ikke NG avdeling Holmestrand. NG avdeling Holmestrand skal sortere all farlig avfall ut av næringsavfallet og deklare dette etter regelverket. Ved å blande farlig avfall med restavfall er det ikke mulig å si noe konkret om mengdene farlig avfall i restavfallet. Dette kan føre til at blandingsforholdet i avfallet som leveres fra NG avdeling Larvik til Norcem AS blir feil. Videre er det et krav om at farlig avfall skal kunne følges fra avfallsprodusent, gjennom alle ledd og frem til destruksjon. Dette er ikke mulig når farlig avfall ikke blir deklart.

Fylkesmannen ser alvorlig på dette avviket.

Bilde 1 venstre: Sandwich-element med PUR-isolasjon blir blandet med restavfall og ligger klar for pressing.

Foto: Fylkesmannen i Vestfold

Bilde 2 høyre: Restavfall kommer ferdig pakket ut av pressen, Foto: Fylkesmannen i Vestfold

Avvik 3: Virksomhetens internkontroll har mangler

Avvik fra:

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5 2.ledd nr.1-8.

Forurensningsloven § 40 1.ledd.

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under.

- a) Virksomheten kjenner ikke til sine plikter for håndtering av sitt farlige avfall (nr. 1)
- b) Opplæring og kompetanse er mangelfull (nr. 2)
- c) Virksomheten har ikke dokumenterte rutiner for håndtering av farlig avfall eller rutinene er mangelfulle (nr. 7)
- d) Virksomheten har ikke rutiner for avviksbehandling/tilbakemelding til avfallsprodusenten ved feildeklaring (nr. 7)
- e) Det er ikke iverksatt rutine for tilstandskontroll av lagringstanker (nr. 6/7)
- f) Virksomheten utfører ikke tilfredsstillende risikovurdering av aktivitetene sine og/eller mangelfulle handlingsplaner for å redusere risiko for uønskede hendelser (nr. 6)
- g) Beredskapen ved uhell er mangelfull (Forurensningsloven § 40)

h) Annet /utdyping

Kommentarer:

Mangelfull avvikshåndtering (d)

Virksomheten har ikke gode nok rutiner for avvikshåndtering. Det er plassert en person der lastebiler leverer avfallet som inspiserer lasten visuelt. Blir farlig avfall som for eksempel en 20 l kanne med spillolje funnet, tar kontrolløren et bilde som sendes til NG sentralt. Ved gjentakelser blir kunder ilagt et avviksgebyr. Levering av farlig avfall fra bygningsmaterialer blandet med annen næringsavfall eller uten deklarasjon blir ikke ansett som avvik.

Virksomheten har etablert rutiner for å registrere uønskede hendelser/avvik, men det er i liten grad foretatt registreringer som berører farlig avfall og ytre miljø. Ved registrering av avvik fylles registreringsskjema og utfylt skjema oversendes administrasjonen i NG. Sorteringsanlegget har ikke tilgang til virksomhetens digitale avvikssystem og får ingen informasjon eller dokumentasjon på hvordan hendelser og rapporter blir fulgt opp videre.

Miljørisikovurderinger (f)

Miljørisikovurderinger for sorteringsanlegget for næringsavfall kunne ikke vises frem ved tilsyn. Formann var ukjent med om det eksisterte en miljørisikoanalyse for sorteringsanlegget og om det er utarbeidet en eventuell handlingsplan for nødvendige avbøtende tiltak.

11. Andre forhold /kommentarer:

Mindre næringsvirksomheter deklarerer ikke sitt farlige avfall selv

Mindre næringsvirksomheter som leverer farlig avfall ved sorteringsanlegget deklarerer ikke dette selv. Ansatte ved sorteringsanlegget utfører dette i de tilfeller der kunden ikke har fylt ut deklarasjonsskjema på forhånd. NG fakturerer et gebyr for denne tjenesten ved gjentakelse. Det er kunden (avfallsprodusenten) som er ansvarlig for at farlig avfall blir deklart.

12. Informasjon til virksomheten

Bygg- og rivningsavfall

Avfallsselskapet har innarbeidet relativt gode rutiner for mottak og utsortering av farlig avfall. Mange typer bygg- og rivningsavfall som kan inneholde farlig stoffer, blir utsortert som egne fraksjoner:

- Isolerglassruter blir utsortert og håndtert på forsvarlig måte. Det gjelder både ruter som kan inneholde PCB og klorparafiner (produsert 1975-90).
- Impregnert trevirke blir utsortert i egen container.
- Gulvbelegg blir utsortert i egen container.
- Gips blir utskilt som egen fraksjon. Gips er ikke farlig avfall, men det er riktig å utsortere dette som egen fraksjon, og ikke deponere sammen med annet avfall i ordinært deponi.
- Isolasjonsplater blir dessverre blandet med restavfall og blir ikke håndtert som farlig avfall.

Vedlagt ligger et faktaark som viser flere typer rivningsavfall som må håndteres som farlig avfall («Farlig avfall fra bygg og anlegg, TA-2840/2011»). Ved rivning av bygg større enn 300 m² BRA skal det foreligge avfallsplan. Byggherre er ansvarlig for å foreta nødvendige analyser av rivningsmaterialene, for å avklare om disse er farlig avfall. Dersom sorteringsanlegget mottar avfallsfraksjoner som kan være farlig avfall, men som ikke er deklart eller analysert, skal avfallet håndteres og leveres som farlig avfall ut fra «føre-var-prinsippet». Avfall hvor det kan

være behov for slike analyser og dokumentasjon, er materialer hvor det har blitt brukt farlige stoffer (f.eks. PCB eller bromerte flammehemmere (BFH)) innenfor visse produksjonsperioder.

Betongavfall med rester av murpuss, fugemasse eller maling kan inneholde PCB. PCB ble brukt i murpuss og maling i perioden 1940-75, og i fugemasse mellom 1960-78. Det bør tilrettelegges god mottakskontroll av betongavfall. Avfallet disponeres på ulike måter ut fra kvalitet og hvorvidt denne er dokumentert med analyser:

- Betong som inneholder mindre enn 0,01 mg/kg PCB kan anses som ren betong, forutsatt at grenseverdier for andre forurensninger også overholdes. Gjenbruk av ren betong forutsetter god kvalitetsdokumentasjon.
- Betong som inneholder mindre enn 1 mg/kg PCB kan leveres til deponi for inert avfall, med mindre den er forurenset av andre stoffer.
- Betong som inneholder lavere konsentrasjoner av PCB enn 50 mg/kg (ppm) kan leveres til ordinært deponi. Dette gjelder også mindre mengder betong fra husholdninger der avfallet inneholder murpuss, fugemasse eller maling, og der avfallet ikke er analysert. Betong som inneholder høyere konsentrasjoner av PCB enn 50 mg/kg (ppm), skal deklarerer og leveres til deponi for farlig avfall.
- Ved levering til deponi skal avfallet være basis-karakterisert iht. deponiregelverket. Det er avfallsselskapets/avfallsprodusentens ansvar å framskaffe denne dokumentasjonen.